

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Jenišovice, okres Jablonec nad Nisou

468 33 Jenišovice 180

Identifikátor školy: 600078442

Zřizovatel: Obec Jenišovice, č.p. 67, 468 33 Jenišovice

Školský úřad Jablonec nad Nisou, 28. října 18, 466 01 Jablonec nad Nisou

Termín konání orientační inspekce: 17. - 25. ledna 2000

Čj.	083 42/2000-4005
Signatura	oh3ct103

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V základní škole v Jenišovicích se vyučuje v prvním až osmém ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a v devátém ročníku podle dosud platných učebních dokumentů čj. 18 730/91-20. Základní škola má devět tříd s devíti ročníky, se 164 žáky a jedním oddělením školní družiny. Z cizích jazyků se ve škole vyučuje od čtvrtého ročníku německý jazyk, v devátém ročníku je vyučován i anglický jazyk. Žákům vyšších ročníků jsou nabízeny volitelné předměty - konverzace s německého jazyka, seminář a praktika ze zeměpisu, seminář ze společensko-vědních předmětů, seminář a praktika z přírodovědných předmětů.

Vyučující mají zpracovány rámcové tematické plány učiva.

Škola je vedena v Asociaci školních sportovních klubů.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

Výuka českého jazyka byla sledována v prvním a druhém ročníku prvního stupně základní školy u dvou vyučujících. V obou hospitovaných hodinách učivo odpovídalo učebním osnovám a časová dotace je v souladu s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu. Plánování hodin bylo promyšlené. Výuka navazovala na předcházející učivo.

Obě vyučující prvního stupně mají odbornou i pedagogickou způsobilost. Kmenové třídy jsou vhodně a esteticky upraveny. K výzdobě jsou využívány výtvarné práce žáků. Pomůcky ve třídách a nástěnné obrazy pomáhají ve výuce. Předepsané úkoly na tabuli aktuálně obměňovaly činnosti žáků. Ne vždy byli žáci upozorňováni na správné držení těla. Mytí rukou po různobarevném nácviku nového písma na tabuli sloužilo zároveň k relaxaci postupně všech žáků a splňovalo hygienické požadavky. Při hodině čtení ve druhé třídě relaxační chvilky chyběly a děti byly v závěru hodiny již unavené.

V obou třídách byly využity rozmanité metody a učitelky věděly, čeho mají žáci v průběhu výuky dosáhnout. Organizace hodin umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a učit se aktivně. Měli čas na samostatnou práci a byla jim poskytována pomoc.

Hodnocení žáků formou slovní pochvaly i kladné oceňování snahy o splnění zadaného úkolu přispívaly k posilování jejich sebevědomí. V obou třídách bylo využíváno aktualizace učiva a byly využívány i mezipředmětové vztahy. Komunikativní schopnosti byly rozvíjeny v průběžné motivaci - např. v soutěži, úryvku z pohádky, obrázkových hádankách, ale i vhodnými verbálními i neverbálními projevy vyučujících. Práce s hlasem především v prvním ročníku vedla k zvýšené pozornosti žáků a pozitivnímu přístupu k výuce. Výuka probíhala v prostředí vzájemné důvěry a žáci mají možnost bezprostředního vyjádření svého názoru.

Výuka českého jazyka ve třídách druhého stupně základní školy byla sledována ve třech hodinách u dvou vyučujících s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Učivo je obsahově v souladu s učebními osnovami schváleného vzdělávacího programu, časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Jazykové hodiny byly promyšlené, učivo navazovalo, ale obtížnost jednočlenných vět v sedmém ročníku vyžadovala diferenciovanější práci při opakování a upevňování učiva. Přehled o členitosti vět, který vyučující připravila, nebyl didakticky ani graficky dobře zpracován, znesnadňoval pochopení učiva.

Výuka probíhala v kmenových třídách vhodně i účelně vybavených. Učebnice, jazykové příručky i jazykové mapy byly používány podle potřeby ve všech hospitovaných hodinách. Didaktická technika nebyla využita, i když je ve škole k dispozici.

Při práci v hodinách se uplatnily různé opakovací metody, výklad byl veden převážně řízeným rozhovorem, pokyny byly jasné a srozumitelné. Žáci měli čas na samostatnou práci a byla jim poskytována pomoc. Mluvnické sešity jsou vyučujícími kontrolovány, slohové sešity nebyly. Klasifikace je průkazná a v dostatečné míře. Na základě několika prohlédnutých kontrolních slohových prací inspektorka konstatuje, že jsou hodnoceny i půlenými známkami bez slovního zdůvodnění.

Motivací pro starší žáky byla příprava k přijímacím zkouškám a volba povolání. Osobnost žáků byla respektována, ale komunikace byla ztížena jednoslovnými a málo srozumitelnými formulacemi v odpovědích žáků. Pro rychlejší spád hodiny učitelky často odpovídaly za žáky samy. Interakce mezi žáky a učiteli a žáky navzájem jsou založeny na spolupráci, v prostředí důvěry.

Výuku českého jazyka hodnotí ČŠI na prvním stupni školy jako velmi dobrou, na druhém stupni základní školy jako dobrou.

Matematika

Výuka matematiky byla sledována ve třech hodinách v prvním, druhém a devátém ročníku základní školy. Vyučující mají úplnou pedagogickou a odbornou způsobilost pro daný stupeň školy. Časová dotace odpovídá zvoleným vzdělávacím programům.

V prvním ročníku odpovídá plánování učebním osnovám, bezprostřední příprava na hodinu byla velmi dobrá. Učebna byla vkusně a čistě upravená, vyzdobena pomůckami k učivu i pracemi žáků. Některé školní lavice neodpovídaly svou výškou vzrůstu žáků.

Střídání metod při upevňování učiva v číselné řadě do 10, vhodně zvolená motivace zejména u slovních úloh a neustálá pochvala, dokázaly žáky povzbuzovat i v poměrně rychlém pracovním tempu. Vyučující respektovala individuální potřeby žáků, málo však byli žáci kontrolováni ve způsobu sezení. Ve druhé polovině hodiny byli již mnozí žáci unaveni a tak vyučující zvolila vhodnou relaxaci se cvičením a písničkou, ale bez vyvětrání.

Hodina matematiky ve druhém ročníku byla velmi dobře vyučující připravena. Dostatek pomůcek i neustálá obměna činností i vhodná motivace podporovaly nenásilnou formou snahu žáků dosáhnout dobrých výsledků a aktivně se podílet na práci v hodině. Vyučující využila mezipředmětové vztahy, zejména v úvodu hodiny, kdy žáci vyhledávali číslovky z psaného textu. Individuální pracovní tempo při písemném úkolu a závěrečné zhodnocení práce jednotlivců i kolektivu spojené se soutěží podporovalo sebevědomí žáků. Průběh vyučování byl ovlivněn slabší intenzitou osvětlení, výškou lavic.

V devátém ročníku probíhala výuka v kmenové třídě. Učivo bylo zaměřeno na procvičování a řešení příkladů s použitím goniometrických funkcí. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami. Stanovené výukové cíle byly přizpůsobeny přiměřenou náročností aktuálnímu stavu třídy. Byla patrná návaznost na předcházející učivo. Paní učitelka využívala možnosti práce s chybou, zadávala jasné a srozumitelné pokyny. Při společném řešení příkladů na tabuli byli vyvoláváni téměř stále stejní žáci, ti tak mohli zúročit své vědomosti. Při samostatné práci procházela vyučující třídou a podle zájmu jednotlivých žáků pomáhala radou. Žáci dobře pracovali s matematickými tabulkami. V hodině nebyla využita žádná motivace. Odpovědi žáků byly převážně jednoslovné. V závěru hodiny bylo provedeno shrnutí probraného učiva a zhodnocena práce kolektivu i jednotlivců a zároveň byl naznačen výukový cíl v příští hodině.

Ve vyučovacích hodinách byla stanovená pravidla vzájemné spolupráce a komunikace dodržována. Žáci měli možnost vyjadřovat své názory a poznatky.

Nebyly patrné žádné negativní projevy žáků, naopak pracovali s chutí. Verbální i neverbální

projev obou vyučujících byl na úrovni a odpovídal věku žáků. Vyučovací čas byl velmi dobře využit.

Plánování a dobrá příprava vyučujících na hodiny matematiky byla patrná z průběhu hodin. V hodinách nebyly používány žádné audiovizuální učební pomůcky, pouze běžné (lístečky, trojúhelníky ap.). Organizace i průběh hodin, použité metody, průběžné hodnocení i vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky a žáky navzájem vedly ke splnění výukových cílů hodin.

Hodiny matematiky hodnotí inspekce jako velmi dobré s výraznou převahou pozitiv.

Prvouka

Byla sledována výuka ve druhém a třetím ročníku. Týdenní dvouhodinová časová dotace předmětu odpovídá schválenému vzdělávacímu programu. Jedna vyučující má úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost, druhá je způsobilá pedagogicky, odborně pak pro práci ve školní družině. Obě učitelky používaly v hodině dostatečného názoru (pouze ve třetí třídě chyběla pro nefunkčnost maketa kostry celého těla). K pochopení a upevnění učiva volily různé názorné metody, vhodně žáky motivovaly a podněcovaly tak jejich zájem o výuku. Využívaly znalostí žáků. Téma obou hodin souviselo s lidskou kostrou a lidskými smysly. Přiměřenost a názornost, zadávání úkolů, práce ve skupinách, často používané slovní hodnocení a pochvala dávaly hodinám ráz tvůrčí práce, pocit uspokojení a posilovaly sebevědomí žáků. Vhodně volenými metodami a způsoby jednotlivých činností byla zajištěna i relaxace žáků, neboť pohyb po třídě při plnění úkolů, byl vyučujícími korigován. Přílišné vykřikování některých žáků třetího ročníku nepříznivě působilo na tvůrčí atmosféru hodiny. Pro závěrečné shrnutí a zhodnocení práce v hodině si ponechaly obě učitelky dostatečný prostor.

Plánování a příprava výuky, používané formy a metody práce, motivace i průběžné hodnocení byly v obou hodinách velmi dobré, s výraznou převahou pozitiv. Organizace činností a vzájemná komunikace byla jednou vynikající a jedenkrát dobrá.

Celkově hodnotí inspekce výuku prvouky jako velmi dobrou.

Vlastivěda

Výuka vlastivědy byla sledována ve čtvrtém a pátém ročníku. Učivo bylo obsahově v souladu s učebními osnovami, časová dotace odpovídala učebnímu plánu. Vlastivědné učivo je rozděleno do dvou pololetí na dějepisnou a zeměpisnou část. Žáci nejsou monotematickým učivem dlouhodobě motivováni. Jedna vyučující má odbornou i pedagogickou způsobilost pro první stupeň základní školy, druhá je absolventkou gymnázia, zatím bez příslušné způsobilosti. Obě učí teprve od začátku tohoto školního roku.

Každá z hodin probíhala v esteticky vyzdobené třídě. Ve čtvrtém ročníku byla využita nástěnná dějepisná mapa. Předem připravená tabule sloužila k vstupní motivaci. V pátém ročníku žáky zaujala v úvodu hodiny forma opakování učiva (přirazování otázek a odpovědí).

Vyučující si připravují materiály k samostatné práci i k zadaným domácím úkolům. Sešity jsou nepravidelně kontrolovány, obsahují gramatické chyby, zápisy jsou málo úpravné.

Při výuce si žáci nevědí rady s obsahem historických pojmů. Bez názoru si neumí představit život lidí v minulosti - doba Marie Terezie. Na věcnou chybu při výkladu byla vyučující upozorněna. I přes spontánní projevy žáků pátého ročníku při výkladu nové učební látky jim některé pojmy z období po druhé světové válce do roku 1948 zůstávaly nejasné a nebyly zcela vhodně vysvětleny.

Pro nové učivo byl použit frontální způsob výkladu. Činnosti během výuky nebyly střídány.

Žáci neměli možnost relaxace.

Komunikace byla ztížena nízkou aktivitou žáků ve čtvrtém ročníku a její nedostatečné rozvíjení souvisí s chápáním učiva. Naopak spontánní reakce žáků pátého ročníku, často nesouvisející s daným tématem, byla rušivým momentem při výkladu. Žáci byli respektováni, byla jim poskytována pomoc, ale nebylo vhodnými otázkami ověřeno, jestli učivo pochopili.

Výuku vlastivědy vzhledem k výše uvedeným skutečnostem s převahou nedostatků hodnotí ČŠI jako ještě vyhovující a dobrou.

Fyzika

Na hodiny fyziky v šestém a sedmém ročníku byla vyučující připravena. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami a časová dotace předmětů odpovídá stanovenému vzdělávacímu programu.

Fyziku vyučuje odborně způsobilá vyučující, která si doplňuje pedagogické vzdělání.

Výuka probíhala v odborné pracovní fyziky a chemie. Její vybavení je na průměrné úrovni, k dispozici je zpětný projektor, který byl v šestém ročníku použit. Na obě hodiny měla vyučující připraveno dostatečné množství pomůcek pro frontální skupinovou práci se žáky. Vlastní výuka probíhala od různých forem opakování učební látky z minulé hodiny přes výklad a praktická cvičení žáků ke stanovení závěrů a provedení zápisu. Žáci měli možnost vyjadřovat své názory a poznatky z praktického cvičení. Vzájemně byla respektována dohodnutá pravidla jednání. Žáci měli o učivo zájem. Při dotazech odpovídali převážně jednoslovně a vyučující hodně odpovědí sama doplňovala. Učivo bylo po odborné stránce prezentováno věcně správně. Verbální i neverbální úroveň komunikace byla přizpůsobena věku žáků.

Příprava na výuku, organizace, formy a metody práce, průběžné hodnocení i vzájemná komunikace byly velmi dobré. Rezervy má vyučující v oblasti plánování, motivace. Výuka fyziky byla hodnocena jako dobrá.

Dějepis

Výuka dějepisu byla sledována ve dvou hodinách na druhém stupni. Jedna vyučující má odbornou i pedagogickou způsobilost, druhá je bez obojí způsobilosti. Je absolventkou gymnázia (červen 1999). Učivo je obsahově v souladu s učebními osnovami daného vzdělávacího programu, časová dotace odpovídá učebnímu plánu. V šesté třídě chyběla návaznost na předcházející učivo.

Jedna hodina probíhala v kmenové třídě, dějepisná mapa nebyla k dispozici. V další hospitované hodině byla odborná učebna vybavena mapami, ale bez didaktické techniky, která je instalována v prostorách školní knihovny. Žáci pracují hodně s učebnicí, jsou jim z textu zadávány úkoly k samostatné práci. Učující čerpala k oživení látky i z literárně zpracovaných textů.

V průběhu hodin byla převážně využita metoda řízeného rozhovoru s úvodním opakováním. Žáci byli aktivizováni otázkami. Bylo využito mezipředmětových vztahů a aktualizace učiva. Slovní pochvala motivovala některé žáky k větší aktivitě. Hodnocení odpovědí při zkoušení se jevílo mírné. Namátkově vybrané sešity nebyly vyučujícími kontrolovány. V šesté třídě dochází v zápisech do sešitů k duplicitě s učebnicí. Úvodní motivace k opakování ve skupinách byla podnětná, ale další průběh hodiny byl narušen nejasnými organizačními pokyny.

Žáci byli v hodinách respektováni, ale komunikace vážla na nepřesné formulaci vět, nesrozumitelnosti a nízké hranici slyšitelnosti jejich odpovědí. Verbální komunikace začínající učitelky byla poznamenána i nespisovným vyjadřováním.

Výuku dějepisu vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI jako dobrou.

Německý jazyk

Výuka německého jazyka byla hospitována ve třech hodinách ve čtvrtém, pátém a osmém ročníku u dvou vyučujících (z toho jedna bez odborné způsobilosti).

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva v jednotlivých ročnících učebním osnovám příslušného vzdělávacího programu. V některých ročnících je však plnění stanovených cílů velice obtížné.

Výuka probíhá v kmenových třídách bez zvláštního vybavení pro výuku jazyků. Třídy sice odpovídají psychohygienickým zásadám, ale jejich estetická úroveň - zejména na druhém stupni není příliš podnětná. V době inspekce nebylo z technických důvodů (vypnuté jističe zásuvek) možné použít připravenou audiotechniku. Pro výuku jsou používány schválené učebnice.

Organizační pokyny vyučujících jsou žákům předávány v němčině, v rozsahu jejich dosavadních znalostí. Zjevnou snahou vyučujících bylo, aby všichni žáci probíranou látku pochopili a v odpovídajícím rozsahu si znalosti osvojili. Převažující frontální způsob vyučování byl obohacen o některé zábavnější formy, např. rozhovory dvojic na vylosovaná témata, oblíbené křížovky apod.

Vstupní i průběžná motivace byla dostačující k vytvoření příjemné atmosféry při vyučování i odpovídajícího soustředění žáků a jejich aktivity, která byla výraznější v nižších ročnících. V hospitovaných hodinách byl vždy v úvodu ponechán dostatečný prostor pro prověřování výchozích znalostí žáků. Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány průběžnou klasifikací v žakovských knížkách, frekvence známek je dostatečná (od začátku škol. roku v průměru 16 známek z německého jazyka na žáka). Hodnocení žáků při zkoušení i v sešitech je podle názoru inspekce objektivní. Zadávané úkoly byly přiměřené dosavadním znalostem a schopnostem žáků.

Ve sledovaných hodinách byl kladen především důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků v němčině různými formami konverzačních cvičení. Vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky hodnotí inspekce jako pozitivní s přiměřenou mírou tolerance. Nežádoucí projevy chování nebyly v průběhu hospitací zaznamenány.

Na základě provedených hospitací včetně namátkové kontroly žakovských sešitů hodnotí inspekce úroveň výuky německého jazyka jako dobrou.

Předměty výchovného zaměření

Pracovní vyučování

Byla sledována výuka v pátém ročníku. Časová jednohodinová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu a učebním osnovám. Výukový cíl - řezání a pilování dřeva - odpovídal aktuálnímu složení třídy. Vyučující s pedagogickou a jinou odbornou způsobilostí (ruský jazyk a tělesná výchova), využil znalostí o specifických potřebách žáků, zejména v informacích o zvolení vhodného metodického postupu při práci jednotlivců se dřevem.

Vyučování probíhalo v odborné pracovně dílen. Prostředí pracovny nebylo uspořádané a podnětné (neurovnané a často nefunkční nářadí v zásuvkách, po stolech rozložený materiál nepotřebný k výuce, nečistoty na parapetech a podlaze). Dle sdělení ředitele školy měl být úklid zajištěn pracovníkem náhradní civilní služby. Pracovna je vybavena starším nábytkem, kovovými stoličkami a staršími, značně poškozenými pracovními stoly se svěráky a jednou truhlářskou hoblicí. V dílně bylo položeno nové linoleum. Prostor pracovny byl pro devatenáct

žáků těsný, v hodině vyučující nevedl žáky k vhodnému uspořádání pracovního místa.

Zvolený pracovní postup i metodické vedení odpovídaly věku žáků. Vyučující seznámil žáky s cílem hodiny, provedl zápis na tabuli a vysvětlil postup jednotlivých pracovních operací. Zápis zvoleného pracovního postupu nebyl do sešitů proveden. Při rozdávání materiálu byl značný neklid a i při vlastním pracovním výkonu žáci neustále hovořili, sdělovali své poznatky vyučujícímu i sobě navzájem. Nadšení a zaujetí s jakým se vrhali do zvolené činnosti svědčilo o velkém zájmu o práci v dílně.

V této hodině jsou plánování a příprava výuky, organizace a motivace hodnoceny jako dobré, materiální a psychohygienické podmínky s citelně slabými místy.

Občanská a rodinná výchova

Výuka občanské výchovy byla hospitována ve dvou hodinách u jedné vyučující, rodinná výchova rovněž u jedné vyučující v jedné hodině. Časově tematické plány vycházejí z platných učebních osnov a tyto předměty jsou vyučovány v rozsahu daném učebním plánem základní školy. Vyučující občanské i rodinné výchovy mají pouze pedagogickou způsobilost.

Hodiny občanské výchovy byly promyšlené, navazovaly na předcházející učivo. Výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Občanská výchova byla vyučována v kmenové třídě a v knihovně. Byla využita didaktická technika (video) a vyučující připravila doplňující materiály. Mohla být aktuálně využita mapa a slovníky v knihovně. Žákům lépe vyhovoval prostor knihovny se čtyřmi studijními stoly. Byli aktivnější, sdílnější a k sexuální problematice, o které hovořili, byly diskusní kroužky u stolů přirozenější.

Rodinná výchova nebyla vhodně časově naplánována. Do jedné vyučovací hodiny praktického vaření se stanovený program nevešel. Žáci pak měli problém s úklidem, neboť dojíždějící museli odejít. V hodině vaření ve školní kuchyňce se uplatnily praktické zkušenosti učitelky. Funkčnost sporáků nebyla zkontrolována předem. Všichni žáci si přinesli suroviny na vaření i ochranné pomůcky. Praktickému vaření předcházela teoretická část, která však byla nadbytečná, a přispěla také k časovému skluzu celé hodiny. Všichni žáci se ve výuce neuplatnili vzhledem k početným skupinám. Organizační pokyny při vaření nebyly zcela jasné a srozumitelné.

Ve všech hospitovaných hodinách rodinné a občanské výchovy byli žáci vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, byla uplatňována kooperace jak v teorii, tak v praxi. Zadávání domácích úkolů přesahovalo vyučovací hodinu, některé z nich mohly být vyřešeny přímo v hodině.

Bylo využíváno vstupní i průběžné motivace aktuálností obsahu učiva, mezipředmětovými vztahy, názorností i hotovým výrobkem v závěru hodiny. V průběhu hodin byly dílčí úkoly hodnoceny a korigovány. Učitelky poskytovaly žákům pomoc, vedli je k sebekontrolě a odpovědnosti v praktických i teoretických znalostech a dovednostech.

Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny vedením ke spolupráci a přiměřené toleranci. Nežádoucí projevy chování žáků v době vymezené rodinné výchově byly důsledkem překročení časových pravidel plánované hodiny. V občanské výchově byla komunikace založena na vzájemné důvěře, byl vytvářen prostor pro diskusi, i když správná formulace vět dělala mnohým žákům velké problémy. Verbální projev obou vyučujících byl dobrý.

Výuka občanské výchovy v mnoha ohledech, především v plánování a organizaci, převyšovala úroveň rodinné výchovy, a proto je hodnocena ČŠI jako velmi dobrá, výuku rodinné výchovy vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnotí ČŠI jako dobrou.

Hudební výchova

Výuka hudební výchovy byla hospitována ve třech hodinách u třech vyučujících, s rozdílnou úrovní odborné způsobilosti.

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva v jednotlivých ročnících učebním osnovám příslušného vzdělávacího programu.

Rozdílná pedagogická a zejména odborná způsobilost jednotlivých vyučujících má výrazný vliv na kvalitu výuky. Škola disponuje velmi pěknou učebnou hudební výchovy, funkčně vybavenou potřebnými pomůckami a účelně využívanou audioteknikou.

Po organizační stránce byly sledované hodiny připraveny, na pokyny vyučujících reagovali žáci bezprostředně a do určité míry se na organizaci jednotlivých hodin sami podíleli. To se projevilo nejvíce v osmém ročníku, kde se úloha vyučující omezila na pasivního posluchače pěveckých dovedností žáků. V hodinách čtvrtého a šestého ročníku bylo využito rozmanitých vyučovacích forem a metod, s důrazem na kolektivní muzicírování. K tomu výrazně přispívají i dovednosti některých žáků ve hře na hudební nástroje. S tím kontrastují velké rozdíly vyučujících v úrovni zvládnutí klavírního doprovodu písní.

Žáci jsou motivováni především relaxačním charakterem předmětu a zejména možnostmi seberealizace. Výuka navazuje na dosavadní znalosti a dovednosti žáků. Hodnocení vyjadřuje především jejich aktivitu v průběhu vyučování a je zaměřeno pozitivně. Velký důraz je kladen i na schopnost žáků hodnotit uměleckou tvorbu a sebehodnocení vlastních, zejména pěveckých dovedností.

Úroveň komunikace mezi vyučujícími a žáky je rozdílná podle věku žáků i samotnou organizací vyučování, zejména rozsahem pěveckých aktivit, které vzájemnou komunikaci více umožňují. Ve vyšších ročnících je dán prostor pro diskusi i možnost do určité míry ovlivňovat obsah hodiny. V průběhu hospitací nebyl zaznamenán negativní vztah žáků k vyučovanému předmětu.

Na základě provedených hospitací a s přihlédnutím k výrazným aktivitám žáků, hodnotí inspekce úroveň předmětu hudební výchova jako velmi dobrou.

Výtvarná výchova

Výuka výtvarné výchovy byla hospitována u dvou vyučujících ve čtvrtém a šestém ročníku, z toho u jedné bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Časová dotace sledovaného předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu, vyučování je realizováno ve dvouhodinových blocích. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám a v návaznosti na ně i tématickým plánům.

Výuka probíhala v kmenových třídách jednotlivých ročníků, což vzhledem k použitým výtvarným technikám nebylo na závadu. Specializovaná učebna výtvarné výchovy, která je na škole zřízena je využívána výtvarným oborem pobočky ZUŠ. Rozdílná úroveň odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících nebyla tak patrná, jako v předmětu hudební výchova. Potřebný materiál i pomůcky byly pro všechny žáky k dispozici v dostatečném množství.

Organizační pokyny ze strany vyučujících byly jasné a srozumitelné, přiměřené věku žáků. Vyváženě byl kladen důraz na rozvíjení jejich fantazie i zručnosti při technickém zpracování jednotlivých námětů. Možnost pracovat individuálním tempem přinesla určité problémy v šestém ročníku, kdy část žáků zpracovala zadaný úkol v předstihu (cca 30 min. před koncem hodiny) a vyučující neměla zajištěnu další doplňující činnost.

Žáci byli v úvodu hodiny motivováni zajímavostí námětu, ale také ukázkami již dokončených prací. Obě vyučující průběžně sledovaly a hodnotily práci žáků při respektování jejich individuálních dispozic, v ojedinělých případech korigovali jimi zvolený pracovní postup.

V šestém ročníku nebylo lepší organizací využito dostatečného časového prostoru, který skýtá dvouhodinový blok, k možnosti vystavení a kolektivního hodnocení dokončených prací. Ve čtvrtém ročníku bylo zřejmé, že je hodnocení prováděno v závěru vyučování zcela běžně, bez nutných pokynů vyučující.

Vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky je založena na vzájemné důvěře a vytváří příznivou atmosféru v průběhu vyučování. Zjevnou snahou obou vyučujících bylo vytvářet prostředí důvěry a přiměřené tolerance. Převážná většina žáků projevila pozitivní vztah k výuce, pouze v ojedinělých případech se projevila nepromyšlenost pracovního postupu a nedbalost při zpracování úkolu. V šestém ročníku se výrazněji projevili žáci navštěvující výtvarný obor ZUŠ, což inspekce považuje za pozitivní zjištění.

Na základě provedených hospitací a shlédnutí výtvarných prací žáků, hodnotí inspekce úroveň předmětu výtvarné výchovy jako dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ovlivňuje osobnost každého pedagogického pracovníka. Bylo hospitováno v 29 vyučovacích hodinách. V průběhu inspekce byl pozorován klidný a přátelský vztah k dětem.

Celkově hodnotí inspekce kvalitu vzdělávání s převahou pozitiv.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy předložena nebyla, hlavní záměry byly shrnuty v šesti bodech v dotazníku, který je dáván řediteli školy před inspekci.

Předložená výroční zpráva za uplynulý školní rok obsahuje hodnocení školního roku 1998/99, výčet úspěchů kterých se podařilo dosáhnout i dvoubodový návrh řešení. Přílohou výroční zprávy je přehled sportovních, kulturních a vzdělávacích akcí žáků školy.

Ředitel školy předložil písemně zpracované výsledky práce školy za období 1996 - 2000 k hodnocení funkčního období, které zachycují, co se podařilo a rámcově nastiňují, co bude potřeba řešit v budoucnosti.

Pro školní rok 1999/2000 je zpracován jednostránkový plán práce, který spíše popisuje organizaci školy ve stávajícím roce. Neobsahuje žádné konkrétní úkoly a odpovědnost pracovníků např. v oblasti výchovně-vzdělávací, materiálního zajištění provozu školy apod.

K informovanosti pedagogů v oblasti metodické využívá ředitel školy měsíčního Zpravodaje školského úřadu. Konkrétní akce školy jsou dle sdělení ředitele plánovány s pedagogy ústní formou při denním setkávání nebo na poradách.

V plánování nejsou vymezeny zásadní cíle činnosti školy. Plánování je nesystematické, koncepční záměry jsou nahrazovány organizační strukturou školy. ČŠI hodnotí oblast plánování ředitele školy s pozitivy a negativy v rovnováze.

Organizování

Zřizovatelem školy je obec Jenišovice č.p. 67. Zřizovací listina byla vydána k 1.1. 1991. Její právní formou je zálohová organizace. Škola sdružuje základní školu a školní družinu. Ředitel školy byl potvrzen ve funkci 15.5.1996. Organizační struktura vcelku umožňuje řízení školy s 250 žáky a třinácti členy pedagogického sboru. V organizačním řádu školy jsou vymezeny kompetence ředitele, jeho zástupce a vedení provozních zaměstnanců. Rada školy byla zřízena obecním úřadem 9.12.1997. V současné době je nefunkční, ale obec má zájem obnovit její činnost. Kontakt s rodiči je zajištěn prostřednictvím třídních schůzek (2x za pololetí), konzultačními hodinami i individuálními pohovory podle potřeby. Vnitřní informační systém je vzhledem k malému počtu pedagogického sboru zajištěn osobním kontaktem. Týdenní plány se dle vedení školy neosvědčily. Škola nemá metodická sdružení ani předmětové komise. Přípomínky k výchovně-vzdělávací práci a chodu školy sdělují členové pedagogického sboru na provozních a pedagogických radách. Roční plán školy mapuje organizaci školního roku 1999 - 2000. Režim školy je rozšířen ve formě Školní smlouvy. Oba dokumenty mají funkci školního řádu a jsou vyvěšeny. Není však na nich uvedeno, jestli a kdy byly schváleny pedagogickou radou. Ochrana osobních dat je zajištěna.

ČŠI hodnotí kvalitu organizování celkově na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy považuje vzhledem k velikosti školy a místním podmínkám operativní řízení za hlavní formu řízení školy, společně s osobní komunikací a kooperací s podřízenými pracovníky. Operativní řízení částečně navazuje na plánování a kontrolní činnost vedení školy. V rámci finančního zajištění školy se snaží vedení vytvářet podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. K tomu slouží i kritéria pro jejich hmotné a morální stimulování.

Hodnocení pracovníků je prováděno pololetně, z fondu odměn jsou prostředky využívány bezprostředně po splnění jednotlivých úkolů.

Sebehodnocení je základem podkladových materiálů výroční zprávy školy a je využíváno i pro hodnotící zprávu předkládanou závěrečné pedagogické radě a prostřednictvím obecního zpravodaje i širší veřejnosti.

V úrovni odborné i pedagogické způsobilosti bylo podle ředitele školy dosaženo maxima. Připomínky ČŠI týkající se odbornosti výuky hudební výchovy ve všech ročnících i metodické pomoci začínajícím učitelům vedení školy akceptovalo.

Inspekce hodnotí úroveň vedení a motivování pracovníků jako dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy vycházejí z organizačního řádu školy. Na zástupce ředitele školy je přenesena zodpovědnost za kontrolu pedagogické dokumentace učitelů a za hospitační činnost na prvním stupni základní školy. Školník vykonává kontrolu práce provozních pracovníků.

Hospitace jsou prováděny na základě rámcového plánu kontroly i operativně, většinou na žádost učitelů (řešení aktuálních pedagogických problémů). Jsou prováděny diferencovaně na základě kvalifikace a délky vyučovací praxe. Zápisy z hospitací jsou zaznamenávány do zvláštního sešitu. Každý zápis má hodnotící část pedagogickou i organizační a doporučení. Hospitace, ze které je proveden zápis, je projednána s učiteli a stvrzena jejich podpisem. Zobecněné závěry z hospitací jsou projednávány v pedagogické radě školy a podle povahy zjištění jsou přijímána opatření.

Pro posouzení kvality vzdělávání používá škola soubory testů. Při porovnávání výsledků spolupracuje se základní školou v Pěččině a Malé Skále.

Škola nemá právní subjektivitu, kontrola hospodaření je průběžně prováděna zřizovatelem.

Inspekce hodnotí kontrolní mechanismy jako dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení vykazuje rezervy v oblasti plánování. Na základě výše popsaných zjištění hodnotí inspekce oblast řízení jako dobrou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- V budově základní školy je pobočka základní umělecké školy v Železném Brodě. Tím je zajištěna možnost vzdělávání žáků školy v hudebním a výtvarném oboru bez dojíždění žáků.
- Školní družina má vlastní účelně zařízené prostory. Převážně se zaměřuje na pobyt žáků venku.
- Do stávající knihovny školy byla v době inspekce přemístována výpočetní technika s cílem společného využívání jako kulturního centra obce.
- Vzhledem k dopravní obslužnosti byl vydán souhlas MŠMT ČR s úpravou jedné přestávky.

Výsledky dotazníků pro rodiče žáků:

Otázky:

1. Hodnocení výsledků Vašeho dítěte odpovídá jeho domácí přípravě a práci ve škole, pravidla hodnocení jsou Vám i Vašemu dítěti známa a v praxi se dodržují?
2. Jste včas, pravidelně a kvalitně informováni o prospěchu a chování či problémech Vašeho dítěte?
3. Jak Vám vyhovuje vybavenost školy (prostorové podmínky, vybavení učebnicemi, pomůckami)?
4. Získává Vaše dítě znalosti a dovednosti v žádaném obsahu a tempu?
5. Posouzení vzájemných vztahů mezi většinou učitelů a Vaším dítětem?
6. Je Vaše dítě začleněno ve skupině svých spolužáků?
7. Hodnocení dalších aktivit - nabídka pro volný čas?
8. Celkové hodnocení školy.

Hodnocení školy rodiči žáků je vyjádřeno v procentech:

Číslo otázky	Zcela spokojeni	Spíše spokojeni	Ani spokojeni, ani nespokojeni	Spíše nespokojeni	Nespokojeni	Nemohu posoudit
1.	57,3	24	12	2,7	0	4
2.	64	16	12	4	1,3	2,7
3.	26,6	33,3	13,3	9,3	2,6	14,9
4.	32	36	20	5,4	0	6,6
5.	52	25,3	17,4	1,3	0	4
6.	61,3	23,7	7,6	3,7	0	3,7
7.	21,3	25,3	26,6	14,6	5,6	6,6
8.	18,6	49,3	21,3	5,4	2,7	2,7

Dotazníky byly dány rodičům žáků v pěti třídách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy,
- organizační řád, školní smlouva, rozvrh hodin,
- záznamy z pedagogických porad,
- kniha úrazů,
- kontrolní slohové práce žáků druhého stupně školy,
- některé žákovské knížky a sešity žáků.

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání:

Ve škole je patrná snaha o vytváření esteticky vhodného prostředí, o využívání starších i novějších pomůcek, dostupné literatury a obrazového materiálu. V prostorných učebnách není vždy dostatečné umělé osvětlení. Ve spolupráci s pracovníky školní jídelny je zajištěn pitný režim a možnost stravování. Z celkového týdenního počtu 236 vyučovacích hodin je odučeno učiteli s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí 155 hodin, s odbornou způsobilostí 17 hodin, s pedagogickou způsobilostí 39 hodin a bez pedagogické a odborné způsobilosti je 25 hodin.

Podmínky vzdělávání jsou na průměrné úrovni.

Průběh vzdělávání

Vzdělávání je ovlivněno pedagogickými schopnostmi vyučujících a pomocí začínajícím učitelům. Sledované hodiny byly hodnoceny v rozmezí ještě vyhovující až po příkladné.

Celkový průběh vzdělávání měl v době inspekce spíše nadprůměrnou úroveň.

Řízení školy

V řízení je dle sdělení vedení školy využívána metoda participativní. V oblasti plánování jsou rezervy.

V řízení školy jsou negativa a pozitiva v rovnováze.

Celkově je škola hodnocena jako dobrá.

Doporučení:

- V rámci Hv zajistit kvalifikovanou výuku ve všech ročnících 2. stupně,
- rozšířit metodickou pomoc začínajícím učitelům,
- zajistit odborné vedení a vzájemné hospitace u začínajících učitelů,
- opětovně prostudovat klasifikační řád,
- na druhém stupni školy lépe promýšlet přesuny tříd do odborných učeben,
- provádět pravidelnou kontrolu sešitů - např. dějepisné minimálně čtvrtletně,
- zvážit časovou dotaci v prakticky zaměřených hodinách rodinné výchovy (vaření),
- na základě poznatků a doporučení z hospitovaných hodin by byla jakákoliv forma metodického sdružení pro první i druhý stupeň namístě,
- zajistit různou výšku lavic vzhledem k vzrůstu žáků zejména v nižších ročnících.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Božena Vydrová	Mgr. Božena Vydrová v. r.
Členové týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová Jan Svoboda	Mgr. A. Hanwaldová v.r. Jan Svoboda v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 17. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 02. 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Miroslav Divecký	Miroslav Divecký v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000 - 03 - 16	083 114/2000-4005
Zřizovatel	2000 - 03 - 16	083 115/2000-4005
Rada školy	v současné době není ustanovena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek